

Nr 25.

Ankom till Riksdagens kansli den 19 maj 1910 kl. 3 e. m.

*Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 25,
i anledning af motion om utdelande till Riksdagens
ledamöter mellan riksdagarna af vissa trycksaker.*

Herr Tengdahl hade i en inom Andra kammaren väckt motion, *Motionen.*
nr 162, anført följande:

»När Riksdagen börjar, öfverhopas riksdagsmännen med en mängd trycksaker, som legat och väntat på dem, en del kanske sedan strax efter föregående riksdags afslutning. Det är en förfärande mängd statistikhäften, kommittébetänkanden m. m. Så t. ex. har man vid början af denna Riksdag fått 10 häften på en gång af den värdefulla publikationen Meddelanden från Kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik — onekligen något mycket af det goda.

Dessa massor af trycksaker förvaras mellan Riksdagarna hos boktryckare, bokbindare, ämbetsverk eller i riksdagshusets källare. Sålunda magasinerade göra de ingen människa glad — möjligen blifva några motsatsen öfver att behöfva magasinera dem. I alla händelser ge de på det sättet inga kunskaper, hvilket väl ändå vore meningen. När Riksdagen börjas, har man ju mycket liten eller ingen tid att läsa statistik och kommittéutlåtanden och gör det inte heller annat i den mån man är tvungen till det för något särskildt ändamål.»

För att vinna rättelse i anmärkta förhållandet hemställde motionären, att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla om förordnande därom, att mellan Riksdagarna publiceradt

tryck af det slag, som enligt praxis tillställas riksdagsmännen, skall omedelbart efter publicerandet tillsändas dem.

Andra kam-
marens ut-
skotts ytt-
rande.

Andra kammarens andra tillfälliga utskott, till hvilket ärendet remitterades, yttrade:

»Föreliggande motion torde så till vida vara befogad, att det stundom inträffar, att riksdagsmän under tiden mellan riksdagarna kunna hafva anledning att önska sig vissa af de i motionen afsedda trycksaker t. ex. vissa statistiska häften eller kommittébetänkanden. Det lärer väl redan nu icke möta någon svårighet för riksdagsmän att i dylika fall på begäran få nämnda trycksaker sig tillsända. Dock torde det kunna försvaras, att en särskild åtgärd i detta afseende vidtages, helst det synes billigt, att den stundom kanske icke alldeles obetydliga fraktkostnaden för dylika försändelser icke drabbar den enskilde. Å andra sidan synas dock knappast tillräckliga skäl förefinnas att sända *allt* sådant under mellantiden utkommande tryck, som nu under riksdagen utdelas, hem till *alla* riksdagsmän. Då det för många torde vara obekvämt att behöfva frakta allt detta med till hufvudstaden vid riksdagens början, skulle resultatet lätt blifva, att sådant tryck, som riksdagsman *måste* hafva till hands under riksdagen, t. ex. kommittébetänkande, som för närvarande utdelas kort före det beträffande ärendets behandling i riksdagen, komme att i regel utdelas två gånger i stället för en.

Äfven därest nyss framställda förslag om rätt för riksdagsmän att under mellantiden rekvirera visst tryck vinner afseende, lärer visserligen en dubbelutdelning icke kunna undvikas för de fall, då enskild riksdagsman begagnat sig af denna rätt — eftersom det nämligen praktiskt knappast torde låta sig göra att vid utdelningen i Riksdagen skilja mellan dem, som förut rekvirerat visst tryck, och öfriga riksdagsmän. Den härpå beroende ökning i kostnad för statsverket torde emellertid icke komma att spela någon nämnvärd roll. Och äfven denna ökning skulle kanske kunna neutraliseras däri- genom, att visst tryck, som nu obligat utdelas åt alla riksdagsmän, hädanefter utdelades endast efter rekvisition, vare sig under eller mellan riksdagarne — och då naturligen endast *en* gång. Särskildt torde erfarenheten — att döma efter antalet efter riksdagens slut i riksdagssalarne kvarliggande exemplar — kunna anses hafva visat, att ett betydligt antal riksdagsmän icke särskildt intressera sig för de statistiska publikationerna.

På grund af det anförda får utskottet hemställa, att Andra kammaren för sin del ville besluta, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla om bestämmelse därom, att mellan riksdagarna publicerad tryck af det slag, som enligt praxis tillställles riksdagsmännen, skall, efter rekvisition af riksdagsman, omedelbart och kostnadsfritt tillsändas honom.»

Denna utskottets hemställan har Andra Kammaren bifallit.

Första Kammarens andra tillfälliga utskott, som fått i uppdrag att i ärendet sig yttra, finner i likhet med Andra kammarens utskott motionen böra anses så till vida befogad, att riksdagsman, som under tiden mellan riksdagarna önskar erhålla vissa af de i motionen afsedda trycksaker, t. ex. vissa statistiska häften eller kommittébetänkanden, bör på begäran få sådana trycksaker sig tillända. Men såsom nämnda utskott redan erinrat, lärer väl redan nu icke möta någon svårighet för riksdagsmän att få en sådan önskan uppfylld, därest upplagens storlek sådant medgifver.

Så länge fraktkostnaden härför betalas af den enskilde, behöfver ej befaras, att begäran om sändning af dylikt tryck kommer att omfatta mera, än hvad som verkligen åstundas, men skulle, efter rekvisition af riksdagsman, mellan riksdagarne publicerad tryck af det slag, som enligt praxis tillställles riksdagsmännen, komma att kostnadsfritt tillsändas honom, ligger det nära tillhands, att noggrannt urval ej komme att ske från rekvisitens sida, utan att rekvisitionen för enkelhetens skull komme att blifva generell och att omfatta allt sådant tryck. Detta åter skulle föranleda ganska dryga transportkostnader utan motsvarande nytta samt antagligen komma att nödvändiggöra en icke obetydlig ökning i storleken af upplagorna för sådant tryck, då dubbelutdelning, såsom Andra kammarens utskott anmärkt, i många fall nog icke skulle kunna undvikas. Särskildt måste naturligtvis en sådan dubbelutdelning blifva nödvändig, om riksdagsmannen icke återkommer följande riksdag, utan då är ersatt af annan person. Men äfven i de många fall, där det skulle befinnas för den enskilda riksdagsmannen obekvämt att till hufvudstaden vid riksdagens början medföra det under tiden efter senaste riksdag på begäran till hemmet erhållna tryck, blefve det nödvändigt att äga tillgång till en nyutdelning.

Att genom ökning i storleken af upplagorna för det officiella trycket äfven tryckningskostnaderna komma att stiga, lärer vara uppenbart. Redan nu klagas emellertid öfver dessa tryckningskost-

*Andra kam-
marens beslut.
Första kam-
marens ut-
skotts yr-
kande.*

naders oafårliga ökning, och då ett biträdande af Andra kammarens i ärendet fattade beslut otvifvelaktigt leder till ökade kostnader i berörda hänseenden, synes det böra ifrågasättas, om icke möjligheten för riksdagsman att mellan riksdagarna bekomma trycksaker af nu ifrågavarande slag kunde utan olägenhet fortfarande på hitills vanligt sätt begränsas, därigenom att fraktkostnaden drabbar rekvirenten.

Med denna uppfattning i saken får utskottet hemställa,

att Första kammaren icke måtte biträda Andra kammarens i ärendet fattade beslut.

Stockholm den 19 maj 1910.

På utskottets vägnar:

H. BIÖRKLUND.
